

จาก 'หมอโฮจุน' สู 'แพทย์แผนจีน' ศาสตร์การรักษาที่มากกว่า 'กระแส'

วันที่นี้ หากจะเอ่ยถึงความนิยมชนิดติดเพดาน คงปฏิเสธไม่ได้ว่า "กระแสกิมจิ" ที่พัดโฉบมาจาก ดินแดนโสมขาว ได้กระโชกปะทะเต็มแรง กลาง แสทหน้าวัฒนธรรมสังคัมบ้านเราอย่างเห็นได้ชัด โดยเฉพาะช่วง 2-3 ปีมานี้ เสื้อผ้า ทรงผม อีกทั้ง ดารานักร้องเทรนด์ดี หมวย สวยตาโต ก็กำลัง ขายดิบขายดี

แต่ที่จะวันไปเสียมิได้ คือต้นตอแห่งกระแส ความนิยม ที่โดยหลักแล้วแพร่มาจากความนิยมใน ละครซีรีส์เกาหลีที่มีเนื้อหาน่าสนใจชวนติดตาม ไม่ว่าจะ เป็นเรื่องของการทำงานกับซีรีส์ "แดจังกึม" ที่ ได้รับความนิยมสุดๆ รวมไปถึงกระแสความสนใจ ในแพทย์แผนจีนที่มีอิทธิพลมาจาก "หมอโฮจุน" ซึ่ง กระแสดังกล่าว ส่งผลต่อการตัดสินใจเล่าเรียน ศึกษาในมหาวิทยาลัยของเด็กไทยในยุคนี้ โดยเฉพาะ ในสาขาการแพทย์แผนจีน มหาวิทยาลัยหัวเฉียว เฉลิมพระเกียรติเป็นข้อยืนยันข้อนี้ได้เป็นอย่างดี

● ดูละครแล้วอยากเรียน

อาจารย์ปวินท์ สุวรรณกุล ผู้ช่วยคณบดีคณะ การแพทย์แผนจีน ให้ภาพกว้างๆ ในการสัมภาษณ์ ถึงแรงจูงใจจากนักเรียนที่ต้องการจะเรียนวิชาแพทย์ แผนจีนว่า จากการพูดคุยกับนักเรียนที่จะเข้ามา เรียนในคณะแพทย์แผนจีนนั้น ได้ข้อมูลที่น่าสนใจ นำเสนอใจมากกว่า สิ่งที่ทำให้พวกเขาสนใจศาสตร์นี้ มากขึ้น คืออิทธิพลจากซีรีส์ดัง "แดจังกึม" และ "คนดีที่โลกรอ หมอโฮจุน" จากเกาหลี?

โดยผู้ช่วยคณบดีคณะการแพทย์แผนจีน อธิบายเพิ่มเติมว่า ซีรีส์ดังสองเรื่องนี้แสดงให้เห็น ความน่าสนใจของแพทย์แผนจีนอย่างมาก จนกระทั่ง ส่งผลให้เกิดกระแสนิยมดังกล่าว แต่อย่างไรก็ตาม ในรายละเอียดของแพทย์แผนจีนนั้นลึกกว่านั้นมาก

"ต้องยอมรับว่าสื่อมีผลอย่างมากที่กระตุ้นให้ เด็กรุ่นใหม่สนใจแพทย์แผนจีนมากขึ้น เพราะปี 2547 ปีการศึกษาแรกที่เปิดรับนักศึกษาสมัครคนสนใจ ศาสตร์นี้ไม่มากนัก แต่ปีต่อๆ มามหาวิทยาลัยได้รับการตอบรับจากนักเรียนมากขึ้นเรื่อยๆ ซึ่ง 4 ปีที่ผ่านมาเรามีนักศึกษา 280 คน และมีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ และจากการสอบถามเขาก็ตอบว่ารู้จักแพทย์ แผนจีนจากซีรีส์เกาหลี"

● แรกเปิดหลักสูตรในเมืองไทย

อาจารย์ปวินท์ เล่าให้ฟังถึงการเดินทางของ แพทย์จีนในไทยว่า แท้จริงแล้วแพทย์แผนจีนไม่ได้ เพิ่งเดินทางเข้ามาผ่านจอทีวี แต่ครั้งโบราณนานมาแล้ว คนจีนกับคนไทยไปมาหาสู่และนำแพทย์แผนจีนเข้ามา โดยระยะแรกเป็นการใช้ระหว่างชาวบ้าน แต่ก็ ยังไม่เป็นที่ยอมรับ กระทั่งจีนเปิดประเทศ จีนจึงเริ่ม

เรียนเรื่องเส้นลมปราณ และจุดต่างๆ ผ่านหุ่น

ส่งแพทย์มาให้ความรู้กับประเทศต่างๆ มากขึ้น จนเมื่อสมัยที่นายกรัฐมนตรี พะยะรังสี เป็นรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงสาธารณสุข ได้มีการเดินทางไปเจรจาเรื่อง การแพทย์แผนจีนอย่างจริงจัง และนี่เป็นจุดเปิดของ แพทย์แผนจีนในไทยอย่างจริงจัง

ผู้ช่วยคณบดีคณะการแพทย์แผนจีน กล่าวต่อ ไปอีกว่า ทางมหาวิทยาลัยหัวเฉียว ก็ได้รับอิทธิพล จากการเจรจาครั้งนั้นด้วยทำให้มีการก่อตั้งคณะแพทย์ แผนจีนขึ้น มีการวางแผนตั้งแต่ปี 2543 ก่อตั้งในปี 2546 และเปิดรับนักศึกษาในปีการศึกษา 2547

โดยมีการเจรจาใช้หลักสูตรร่วมกันระหว่าง 2 มหาวิทยาลัย คือมหาวิทยาลัยการแพทย์แผนจีน เชียงไฮ้ ซึ่งมีการประยุกต์การแพทย์แผนจีนเข้ากับ การแพทย์แผนตะวันตก ใช้เทคโนโลยีมาผสมผสาน กัน มีความพร้อมทั้งสถานที่ และหลักสูตร

"วันนี้แม้จะยังไม่มียุทธิต แต่เราเป็นที่แรกที่ เปิดหลักสูตรการแพทย์แผนจีนในไทย จบแล้วจะได้ วิทยาศาสตร์บัณฑิต (การแพทย์แผนจีน) หลักสูตร 5 ปี แต่เรียนจริง 6 ปี เนื่องจากเป็นหลักสูตรร่วมกัน ระหว่าง 2 ประเทศ ดังนั้นอาจารย์ผู้สอนจะมาจาก จีนทั้งหมด โดยสอนเป็นภาษาจีนกลาง ดังนั้น นักศึกษา ปีหนึ่งต้องเรียนภาษาจีนกลาง ซึ่ง 95 เปอร์เซ็นต์ ไม่มี พื้นฐานมาก่อน การเรียนแพทย์แผนจีนของที่นี่จึง กลายเป็นจุดเด่นที่ทำให้นักศึกษาของเราแตกต่างจาก ที่อื่น ไม่ว่าจะจบประกอบอาชีพเป็นหมอหรือไม่ แต่ เขาก็จะได้ภาษาจีนกลับไปแน่นอน" ผู้ช่วยคณบดีกล่าว

อ.ปวินท์ สุวรรณกุล ผู้ช่วยคณบดี คณะการแพทย์แผนจีน

พญ.ต้องตา อูชชิน

● 5 ปีต้องเลิกซึ่งถึงหยิน-หยาง

นอกจากภาษาจีนที่ติดตัวนักศึกษาไปแล้ว สิ่งที่ว่าหมอจีนจะได้กลับไปคือความละเอียดลออ และมีมือหมอที่ยิ่งเคียวนานความชำนาญก็จะยิ่งเพิ่มขึ้น **พญ.ต้องตา อูชชิน** อดีตสูตินรีแพทย์ ปัจจุบันผันตัวเองมาเป็นอาจารย์ประจำคณะแพทย์แผนจีน เป็นคนยืนยันว่าแน่นอน

"หมอเป็นแพทย์แผนตะวันตกมาตลอดชีวิต ก็จะคุ้นกับการรักษาแบบตะวันตก แต่เมื่อกระทรวงสาธารณสุขเปิดอบรมระยะสั้นเกี่ยวกับแพทย์แผนจีน โดยเฉพาะการฝังเข็ม 3 เดือน ก็ทำให้เราสนใจศาสตร์นี้ ความแตกต่างระหว่างแพทย์จีน กับทางตะวันตกคือ ความใกล้ชิดในเรื่องการตรวจคนไข้ แผนจีนจะให้รายละเอียดและเอาใจใส่มากกว่า เขาจะช่างสังเกต มองตั้งแต่คนไข้เดินมาในห้อง เขาจะสังเกตสีหน้า ตมกลืน จับชีพจร และถามอาการที่ละเอียด ซึ่งแพทย์แผนปัจจุบันเดี๋ยวนี้จะมีเครื่องมือช่วยค่อนข้างมาก"

นักเรียนที่สนใจศาสตร์แพทย์แผนจีนมากขึ้น

หมอต้องตาเล่าให้ฟังว่า หลังจากเรียนพื้นฐานภาษาจีนแล้ว ปีที่ 2 จะเริ่มเข้าหลักสูตรอย่างเต็มรูปแบบ นักศึกษาต้องเรียนพื้นฐานการแพทย์ทั่วไปไม่ต่างจากมหาวิทยาลัยอื่นๆ แต่เมื่อเข้าปีที่ 3 นักศึกษาที่สอบวัดระดับภาษาจีนกลาง (HSK) ผ่านในระดับ 5 จาก 12 ระดับ จึงจะมีสิทธิ์เรียนพื้นฐานศาสตร์การแพทย์แผนจีนเมาะ (การจับชีพจร) โดยมีการ

ซีรีส์เกาหลีเรื่องแดจังกึมและหมอโฮจุน สองเรื่องดังที่ปลุกกระแสแพทย์แผนจีน

สอนเนื้อหาของแพทย์ตะวันตกที่ควรรู้ เช่น กายวิภาค ชีวเคมีพื้นฐาน พร้อมกับภาษาจีนกลางที่ไม่ให้ขาดตอน

● เกาส์วิทยา ภูมิปัญญาตะวันออกที่น่าทึ่ง

"วิชาที่น่าสนุกก็คือ เกาส์วิทยาจีน เรียนเกี่ยวกับ ยาจีน สมุนไพรจีน ซึ่งคนจีนนำมารักษาโรคตั้งแต่ 5 พันปีมาแล้ว ซึ่งมีคุณสมบัติหลายอย่าง เป็นยาบำรุง นับเป็นควรรเรียนที่ค่อนข้างยากสำหรับปีที่ 3 ปีที่ 4 จะเป็นการจัดและเขียนตำรับยา หมอจีนจะจ่ายยาให้คนไข้ไม่เหมือนกัน แม้จะเป็นโรคเดียวกัน ด้วยว่าหลักหยิน-หยาง ความสมดุลของธาตุทั้ง 5 และลมปราณของแต่ละคนไม่เหมือนกัน การรักษาของแพทย์แผนจีนนั้นค่อนข้างจะเป็นหลักปรัชญาและอศาสตร์หยินหยาง นักเรียนหมอก็ต้องเข้าใจหลักนี้ อย่างลึกซึ้ง เช่น ตัวการที่ทำให้เราเป็นโรคมีอะไรบางอย่างวะภายใน อารมณ์ อากาศภายนอก ฤดูกาล เปลี่ยน อาหารการกินในแต่ละฤดูก็ควรเปลี่ยน ยาในแต่ละฤดูต้องเปลี่ยนด้วย เป็นอะไรที่ละเอียดอ่อน" อดีตหมอสูติกล่าว

เมื่อเรียนจนเลิกซึ่งแล้ว ในปีที่ 6 เป็นปีที่นักศึกษาต้องออกฝึกงาน ที่โรงพยาบาลหัวเฉียวในเมืองไทย 6 เดือน และต่อที่เมืองจีนอีก 6 เดือน โดยฝึกกับผู้เชี่ยวชาญและโรงพยาบาลที่อยู่ในเครือของมหาวิทยาลัยการแพทย์แผนจีนเซียงไฮ้ แต่หาก

จะไปประกอบวิชาชีพที่ประเทศจีน ก็ต้องไปสอบใบประกอบโรคศิลปะและฝึกวิชาที่จีนต่ออีก 1 ปี จึงจะสามารถเป็นหมอที่เมืองจีนได้ แต่คนที่จบจากหัวเดียวๆ ก็จะได้ปริญญาจากมหาวิทยาลัยการแพทย์แผนจีนที่เซี่ยงไฮ้ด้วย

● ปริญญาที่มากกว่ากระแสนิยม

ในวันนี้ตลาดที่เตรียมรองรับเด็กที่กำลังจะจบหมอจีนถือว่ามีมากทีเดียวเพราะเป็นของใหม่ และฮิตเหลือเกิน หนทางประกอบวิชาชีพจึงค่อนข้างสดใส เพราะกระทรวงสาธารณสุขพยายามที่จะผลักดันให้แพทย์แผนจีนเป็นแพทย์ทางเลือกที่เป็นที่ยอมรับและรักษาประชาชนได้อย่างเต็มที่ โดยหากกฎหมายแพทย์แผนจีนออกมาซึ่งคาดว่า ไม่น่าจะเกินสองเดือนนับจากนี้ หมอจีนที่สอบออกมาโดยบรรพบุรุษจำนวน 216 คน จะไม่ต้องสอบต่ออายุหมอทุก 2 ปีอีกต่อไป และหมอจีนใหม่ๆ ก็สามารถเปิดคลินิกได้อย่างถูกต้อง

อย่างไรก็ตาม ในความคิดเห็นจากอาจารย์ทั้ง 2 ท่านที่ฝากให้หมอทั้งหลายได้คิดก็คือ ไม่ว่าจะการแพทย์แผนใด ทั้งไทย ปัจจุบัน หรือกระทั่งแพทย์แผนจีนก็ตามที ทุกศาสตร์เป็นสิ่งที่น่าสนใจ แพทย์แผนจีนเป็นทางเลือกที่น่าสนใจหนึ่งที่มีหลายพันปี เป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ เป็นความรู้ที่ไม่จำกัดเรียนแล้วสนุก แต่ที่สุดแล้วคนที่เลือกที่จะใช้การแพทย์แผนใดรักษานั้นก็คือ คนป่วย

"และแม้แพทย์แผนจีนจะมีชื่อดีมากมาย แต่ก็ยังมีบางโรคที่หมอจีนรักษาไม่ได้ ก็อยากฝากถึงแพทย์แผนจีน และแผนปัจจุบัน อย่าปักใจว่าอันนี้ดีที่สุด เพราะมันคือหนึ่งในทางเลือก ไม่ว่าจะหมอแบบไหนก็ดีทั้งคู่ แต่จะต้องให้คำปรึกษาที่ดี ตรวจสอบใช้ให้ละเอียดเพียงพอเพื่อที่จะให้คนไข้ได้ประโยชน์สูงสุด" อาจารย์ปวินทักกล่าวทิ้งท้าย

เมื่อมองไปยังนักศึกษาที่เดินขวักไขว้ไปมา มีอาจารย์ที่ใคร่เรียนสาขานี้เพราะมีชื่อตั้งเป็นแรงบันดาลใจ แต่ 5 ปีที่เข้ามาศึกษาวิชาหมอจีนปริญญาที่ครูบาอาจารย์คอยมอบให้จะทำให้ให้นักศึกษาแพทย์แผนจีนเข้าใจในศาสตร์ที่ลึกซึ้งนี้มากกว่าการจับชีพจร และฝังเข็มอย่างแน่นอน... ■